

Sygn. akt I CZ 46/13

POSTANOWIENIE

Dnia 23 maja 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Antoni Górski (przewodniczący)

SSN Irena Gromska-Szuster

SSN Krzysztof Strzelczyk (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa K. K.

przeciwko S. & R. Spółce z o.o. w W.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 23 maja 2013 r.,

zażalenia powódki na postanowienie Sądu Apelacyjnego

z dnia 31 stycznia 2013 r.,

uchyla zaskarżone postanowienie i pozostawia rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie.

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 31 stycznia 2013 r. Sąd Apelacyjny odrzucił apelację powódki K. K. od wyroku Sądu Okręgowego w W. z dnia 14 grudnia 2011 r. w sprawie przeciwko pozwanej S. & R. Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. Sąd wskazał, że powódka nie usunęła braków formalnych apelacji w terminie 7 dni od doręczenia wezwania, co stanowiło przyczynę odrzucenia apelacji na podstawie art. 373 k.p.c. w zw. z art. 370 k.p.c. Sąd Apelacyjny późniejsze uzupełnienie braków formalnych przez wyznaczonego następczo pełnomocnika z urzędu uznał za bezskuteczne. Sąd Apelacyjny wskazał także, że w jego ocenie niedopuszczalna jest konwalidacja uchybienia w postaci nieprawidłowego wykonania lub niewykonania wezwania do uzupełnienia braków formalnych apelacji, przez działanie pełnomocnika z urzędu, który został wyznaczony już po upływie terminu określonego w doręczonym bezpośrednio stronie wezwaniu sądowym.

W zażaleniu na to postanowienie pełnomocnik działający jako substytut pełnomocnika wyznaczonego z urzędu domagając się uchylenia punktu 1 i 3 zaskarżonego postanowienia podniósł szereg zarzutów naruszenia przepisów postępowania, w tym: art. 168 k.p.c. w zw. z art. 373 k.p.c. w zw. z art. 370 k.p.c.; art. 373 w zw. z art. 370 k.p.c. i art. 233 w zw. z art. 373 w zw. z art. 370 k.p.c.

W obszernym uzasadnieniu zostały podniesione m.in. niejasności wezwania do uzupełnienia braków formalnych apelacji, spełnienie wymogów apelacji przez pismo złożone przez powódkę noszące tytuł „Apelacja i wniosek”, prawidłowość uzupełnienia braku formalnego apelacji przez pełnomocnika, któremu doręczono stosowne wezwanie do uzupełnienia braków formalnych.

W odpowiedzi na zażalenie pozwana wniosła o odrzucenie, a ewentualnie o oddalenie zażalenia w całości. W ocenie strony pozwanej pełnomocnictwo substytucyjne udzielone przez adw. P. S. adw. A. G., jako sporządzone dopiero w dniu 28 marca 2013 r., tj. po złożeniu zażalenia nie stanowi wystarczającego umocowania do złożenia zażalenia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie okazało się zasadne.

W pierwszej kolejności należy zauważyć, że nie ma podstaw do odrzucenia zażalenia ze względu na zarzucany przez pozwaną brak umocowania pełnomocnika składającego zażalenie. W ocenie Sądu Najwyższego umocowanie to wynika ze złożonego do akt pełnomocnictwa substytucyjnego udzielonego przez pełnomocnika z urzędu adw. P. S. adw. A.G. W postępowaniu zażaleniowym przed Sądem Najwyższym dotyczącym zażalenia na odrzucenie apelacji nie znajdują zastosowania wypowiedzi judykatury określające wymogi stawiane pełnomocnictwu do wniesienia skargi kasacyjnej i udziału w postępowaniu kasacyjnym (por. uchwałę siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 5 czerwca 2008 r., III CZP 142/07, OSNC 2008/11/122). Postępowanie toczące się przed Sądem Najwyższym na skutek zażalenia wniesionego na podstawie art. 394¹ k.p.c. stanowi kontynuację postępowania przed sądami powszechnymi, które nie zostało jeszcze prawomocnie zakończone. Tym samym udzielone w sprawie pełnomocnictwo substytucyjne z dnia 17 maja 2012 r. stanowi prawidłowe umocowanie pełnomocnika substytucyjnego. Z tej przyczyny wezwanie z dnia 26 marca 2013 r. do usunięcia braku formalnego w postaci zobowiązania do złożenia pełnomocnictwa substytucyjnego upoważniającego adw. G. do zastępowania adw. S. w postępowaniu przed Sądem Najwyższym było bezprzedmiotowe.

Odnosząc się do zarzutów zażalenia, trzeba zwrócić uwagę na występowanie w sprawie szczególnych okoliczności w postaci podnoszonego wielokrotnie przez powódkę faktu jej leczenia psychiatrycznego. W orzecznictwie Sądu Najwyższego podkreśla się, że treść wezwania do usunięcia braków formalnych musi być ujęta w sposób dostępny, czytelny oraz zrozumiały, w tym powinna uwzględniać możliwości percepcji osoby niezorientowanej w regulacjach procesowych (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 28 września 2011 r., I CZ 81/11, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 stycznia 2005 r., III UZ 20/04, OSNP 2005/16/258). Sądowi Apelacyjnemu znany był zarówno poziom prawny pism składanych przez skarżącą, jak i okoliczność leczenia psychiatrycznego oraz przyjmowania silnych leków antydepresyjnych przez

powódkę, co wynika z jej oświadczeń zawartych w pismach procesowych, a w zakresie faktu leczenia zostało potwierdzone w zaświadczeniu lekarskim złożonym do akt sprawy.

Wezwanie do usunięcia braków formalnych, powinno dotyczyć tylko takich braków, które faktycznie uniemożliwiają nadanie sprawie biegu (wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 31 stycznia 2012 r., I Acz 144/12). Wystosowane przez Sąd Okręgowy wezwanie z dnia 20 lutego 2012 r. jest mało czytelne pod względem językowym. Ponadto zbędnie i myląco odnosi się m.in. do obowiązku wskazania nowych faktów lub dowodów, co nie stanowi elementu konstrukcyjnego apelacji. Dodatkowo mogło wprowadzić osobę niebędącą prawnikiem w błąd poprzez zbędne podanie numeru konta bankowego, szczególne pogrubienie czcionki w tym zakresie oraz nakazanie umieszczenia numeru sygnatury sprawy w tytule przelewu, podczas gdy w poprzedzającej treści wezwania brak wezwania do usunięcia braków fiskalnych.

W judykaturze panuje zgodny pogląd, że nieprecyzyjne wezwanie do usunięcia braków środka zaskarżenia nie może powodować jego odrzucenia (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 28 września 2011 r., I CZ 81/11, niepubl., wyrok Sądu Najwyższego z dnia 30 stycznia 2008 r., III CSK 235/07, niepubl., postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 stycznia 2005 r., III UZ 20/00, publ. w OSNP 2005/16/258, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 stycznia 2006 r., II CZ 131/05, niepubl.).

Ponowne wystosowanie wezwania do usunięcia braków apelacji o niemal identycznej (nieprawidłowej) treści jak poprzednie i skierowanie tego wezwania do wyznaczonego w międzyczasie z urzędu pełnomocnika powódki, niweluje skutki pierwszego wadliwego wezwania, zatem bieg terminu do usunięcia braków apelacji w rozpoznawanej sprawie należy liczyć od daty doręczenia wezwania pełnomocnikowi powódki (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17 listopada 1998 r., III CKN 871/98, niepubl., postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 2 marca 2011 r., II UZ 44/10, niepubl.).

Powtórne wysłanie wezwania przez Sąd Okręgowy, w kontekście złożonego w terminie do usunięcia braków apelacji pisma powódki z dnia 13 marca 2012 r.,

może być uznane za przedłużenie sądowego terminu do usunięcia braków formalnych apelacji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 marca 1998 r., I CKN 718/97, niepubl., postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 czerwca 2002 r., II CZ 47/02, niepubl.).

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy na podstawie art. 394¹ § 3 k.p.c. w zw. z art. 398¹⁵ § 1 k.p.c. oraz art. 398²¹ § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. i art. 108 § 2 k.p.c. orzekł, jak w sentencji postanowienia.